

Ivan Wolffers: 'Kanker en Smileys' Columns van een arts die patiënt werd. Uitgeverij Reed Business Education/Medisch Contact, Amsterdam/ Utrecht 2014. ISBN 9789035237650 (Prostaatanker/ Arts als patiënt/ED/1) Zie ook; www.reedbusiness.nl en www.medischcontact.nl en www.ivanwolffers.nl

Soort boek/ziekte/stijl:

Bundel met columns waarin Ivan Wolffers schrijft over zijn leven met uitgezaaide prostaatanker en vele onderwerpen die daarmee te maken hebben, van 'erectievergoeding' tot waarom hij over zijn leven met kanker blijft schrijven. Antwoorden op deze laatste vraag staan in deze mooie bundel met columns. De columns zijn eerder verschenen in het blad Medisch Contact en werden bij zijn afscheidsrede als hoogleraar aan het VUmc uitgegeven in boekvorm. Boek van 104 pagina's geïllustreerd met kleurenfoto's.

Over de schrijver:

Ivan Wolffers (1947) studeerde medicijnen, promoveerde op een medisch antropologische studie was buitengewoon Hoogleraar aan de Vrije Universiteit. Hij is getrouwd met de schrijfster en filmmaakster Marion Bloem, heeft een zoon en drie kleinkinderen. Ivan Wolffers reist veel naar derde wereld landen en zet zich in voor vele daaraan gerelateerde doelen (Aids, CARAM etc.) Zijn ziekte heeft zijn werk- en levenslust niet getemperd, wel zijn inzicht vergroot in de relatie tussen arts en patiënt: een wereld van verschil. Patiënten emanciperen en dokters bescheidener maken is zijn doel. Zie ook <http://www.ivanwolffers.nl>.

Wolffers schrijft over vele verschillende thema's in diverse vormen; van kinderboeken en theaterstukken, artikelen voor Volkskrant en Vrij Nederland, tot de zeer bekende boeken over werking en bijwerkingen van medicijnen en eigen ervaringsverhalen op basis van 'weekboeken'.

Daarnaast houdt hij op zijn website (ivanwolffers.nl) een blog bij over zijn ervaringen als kankerpatiënt, op Joop.nl schrijft hij een dagelijkse column over gezondheid en op Twitter deelt hij dagelijks de laatste resultaten van medisch wetenschappelijk onderzoek. In de maandelijkse column die Wolffers sinds 2010 schrijft voor Medisch Contact zoomt hij in op de relatie tussen arts en patiënt.

<http://medischcontact.artsennet.nl/opinie/columns/ivan-wolffers.htm>

Korte bespreking:

Wolffers gaat in zijn columns in op zeer vele verschillende onderwerpen. Zijn eigen ervaringen met behandelingen in de gezondheidszorg en het dagelijks leven met kanker komen aan bod, praktische problemen en moeilijkheden, en indien mogelijk oplossingen. Maar ook medische ontwikkelingen op het gebied van kankerbehandelingen, soorten van onderzoek met voor- en nadelen, redenen waarom hij schrijft, wat het hem oplevert. Die verschillende onderwerpen zijn terug te vinden in de titels van de columns: onder andere *Erectievergoeding*, *De brave patiënt*, *Voor de zekerheid*, *Waan van de dag*, *Verdwaalde patiënten*, *Kanker en smileys*, *Lustverlies*, *De man van teflon*, *Leren leven*, *Paradigma*, *Patiënten pesten*, *Een echte dokter?* Dat valt niet samen te vatten. Het zijn columns die goed zijn geschreven met ironie en humor. Gewoon gaan lezen dus.

Wat viel op:

De columns leveren vele discussiepunten en inzichten en zijn met een behoorlijke dosis humor geschreven. Zo wordt bijvoorbeeld geschreven over manieren van dood gaan in een ziekenhuisbed in Nederland of alternatief, tussen de rijstvelden in Indonesië. Want bij de rijstvelden variant hoort ook dat er driemaal daags twee uur lang 'geshaked' wordt volgens de methode van Ratoe Bagus om de verbinding tussen lichaam en geest te herstellen.

Ook licht Ivan Wolffers weer openhartig toe hoe hij en zijn omgeving met zijn kanker omgaan en gaat hij ook in op het waarom van al dat schrijven over zijn kanker. Een mooie verzameling columns die met de eerdere boeken van Wolffers over zijn leven met kanker een prachtige verzameling egodocumenten vormen vol opinies, ervaringen, overwegingen en ideeën. Bijvoorbeeld over zoiets als vragenlijsten.

Citaten:

Pag.28: 'Toen ik na een jaar behandeld te zijn voor mijn prostaatkanker op een Amerikaanse website mijn gegevens invulde om te zien hoe groot de kans zou zijn dat ik tien jaar later nog in leven was en de resultaten enthousiast aan mijn uroloog meldde, vroeg hij: 'Ja, maar stond er ook bij in welke conditie?'

Fijn dat hij me met beide benen op de grond wilde zetten. Dat is evidencebased geneeskunde, want uit onderzoek blijkt dat optimistische mensen even snel dood gaan aan kanker als pessimistische. Maar de eersten hebben wel meer lol aan hun leven gehad.'

Pag.37-38: 'Pas was hier iemand met prostaatkanker,' geeft onze begeleider ten voorbeeld. 'Door het shaken is hij er helemaal van genezen. Toen hij weer thuis was en naar het ziekenhuis ging, konden ze niets meer vinden.

Ik moet bekennen dat, hoe sceptisch ik ook van aard ben, er elke keer als ik iets dergelijks hoor toch een beetje hoop in me opvlamt. Zou ik ook moeten shaken, daarbij mijn ogen richtend op een afbeelding van Ratoe Bagus.(...) Maar als ik moet kiezen tussen over een paar jaar in Nederland met een luier om in een ziekenhuisbed liggen wachten tot het licht uit gaat of hier tussen de rijstvelden met elke dag Indonesisch eten wachten tot het aan gaat, dan weet ik het nog zo net niet. Zolang ik maar niet hoeft te huppelen of te lachen als ik daar geen zin in heb.'

Pag.41-42: 'Waarom schrijf ik zo vaak over mijn kankerervaringen? Het leven is immers veel leuker en groter dan een kankergezweel. Wie verstandig is, staat er geen seconde langer bij stil dan nodig.(...) Ik schrijf uit ergernis en mededogen. Dat laatste met mijn lotgenoten en het eerste over de opdringerige collega's, die me in vertrouwen vertellen dat ze zelf nooit een PSA-test zouden ondergaan, maar steeds praten over het belang van het voorkómen van prostaatkanker. (...) Laten die onheil bringers toch in hemelsnaam eerst eens leren communiceren. Daarom schrijf ik. Elke keer weer. Tot ik er niet meer ben of het niet meer hoeft.'

Pag.80: 'De gestandaardiseerde vragenlijst is een wonderlijke hybride vorm waarin men persoonlijke vragen zo vastlegt dat ze door computerprogramma's geanalyseerd kunnen worden. De onderzoeker bepaalt echter wat er gevraagd wordt en projecteert zo zijn wereldvisie op die van de ondervraagden.'

Pag.104: 'Ik krijg ook brieven en mails. Een man schreef me dat hij sinds hij mijn columns heeft ontdekt weer wat vreugde in het leven heeft. Het helpt hem om te relativieren. Ik weet niet of ik in staat ben uit te drukken hoe me dat roert. Zou ik dan hebben leren schrijven om dit te kunnen doen? Hart onder de riem, relativieren en de pijn een beetje lichter maken? Dus toch gewoon een echte dokter.'

Recensies/extra:

<http://kanker-actueel.nl/NL/kanker-en-smileys-een-bundeling-van-zijn-columns-in-medisch-contact-auteur-ivan-wolffers.html>

In het interview: 'op ontdekkingsreis door de zorg' dat Ivan afgelopen week gaf aan Medisch Contact en ook aan de Volkskrant (1 februari 2014) zegt Ivan over de verandering die optrad toen hij zelf prostaatcancer kreeg het volgende: Liever dan als drama, beschouwt hij zijn kennismaking met de geneeskunde 'vanaf de andere kant' als een interessante ontdekkingsreis. 'Mijn hele leven schrijf ik al over de geneeskunde en ik heb er ook even in gewerkt. Maar elf jaar geleden, na mijn diagnose, kwam ik pas echt in die wereld terecht. En dat opent je ogen, net als wanneer je voor het eerst naar Amerika gaat. De gele taxi's, de mannen op straat met bruine papieren zakjes; je kent het allemaal en toch is het allemaal heel anders dan je dacht. Dus ik kijk verwonderd rond. Het is een soort antropologie.'

https://www.facebook.com/permalink.php?id=518637628170377&story_fbid=592130170867526

'Kanker en Smileys van Ivan Wolffers. (...) Patiënten emanciperen en dokters bescheidener maken is Ivan zijn doel. Ik kan iedereen persoonlijk aanraden dit boek van Ivan eens te lezen. Ivan is zelf ook prostaatcancerpatiënt en wat hij daarin meemaakt en tegenkomt en hoe hij daarmee omgaat is heel herkenbaar voor andere kankerpatiënten denk ik. (...)'